

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	9
ИЗЛОЖЕНИЕ	
ГЛАВА I	
ПАРЛАМЕНТ И ПАРЛАМЕНТАРИЗЪМ	19
§1. ПАРЛАМЕНТЪТ В КОНТЕКСТА НА ПРИНЦИПА НА РАЗДЕЛЕНИЕ НА ВЛАСТИТЕ И РАЗВИТИЕТО НА ПАРЛАМЕНТАРИЗМА.....	19
§2. РАНЕН (ДУАЛИСТИЧЕН) ПАРЛАМЕНТАРИЗЪМ.....	47
§ 3. КЛАСИЧЕСКИ (МОНИСТИЧЕН) ПАРЛАМЕНТАРИЗЪМ.....	68
§4. СЪВРЕМЕНЕН (РАЦИОНАЛИЗИРАН) ПАРЛАМЕНТАРИЗЪМ.....	81
1. Първата вълна на „рационализация“ на парламентаризма (Италия, Германия)..	81
2. Втората вълна на „рационализация“ на парламентаризма (Гърция, Португалия, Испания).....	91
3. Третата вълна на „рационализация“ на парламентаризма.....	102
§5. ПАРЛАМЕНТАРНОТО УПРАВЛЕНИЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.....	107
§6. МОДЕЛИ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НОРМОТВОРЧЕСКИТЕ ФУНКЦИИ МЕЖДУ ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛСТВОТО. ДЕЛЕГИРАНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО.....	131
1. Теоретична и сравнителноправна постановка на въпроса за делегираното законодателство.....	131
2. Причините за съществуването и развитието на делегираното законодателство. Предимства и аргументи „за“.....	137
3. Недостатъци на делегираното законодателство и аргументи „против“.....	140
4. Моделът на делегирано законодателство в Обединеното кралство и държавите от Британската общност.....	142
4.1. „Заповеди-в-Съвета“.....	145
4.2. Статуторни инструменти.....	148
4.3. Местни наредби-законали.....	149
4.4. Заповеди.....	150
4.5. Правилници.....	150
4.6. Правила.....	150
4.7. Инструкции.....	151
4.8. Контрол върху делегираното законодателство в Обединеното кралство и държавите от Британската общност.....	151
4.8.1. Парламентарен контрол върху делегираното законодателство.....	151
4.8.1.1. Парламентарен контрол чрез процедура на положителна резолюция..	152
4.8.1.2. Парламентарен контрол чрез процедура на отрицателна резолюция..	153
4.8.1.3. Парламентарен контрол чрез дейността на т.нар. наблюдаваща парламентарна комисия.....	153
4.8.2. Съдебен контрол върху делегираното законодателство.....	154
4.8.2.1. Същинският съдебен контрол.....	155
4.8.2.2. Съдебен контрол чрез доктрината „ultra-vires“.....	155

4.8.3. Обществен контрол, осъществяван от гражданското общество.....	157
4.8.4. Контрол чрез консултации между министрите и заинтересованите държавни и местни органи, длъжностни лица и администрации.....	157
5. Моделът на делегирано законодателство в САЩ.....	157
5.1. „Спорните“ основания за делегирано законодателство в Конституцията на САЩ.....	157
5.2. Видове делегирано законодателство в САЩ.....	158
5.2.1. Изпълнителна заповед на президента на САЩ.....	158
5.2.2. Изпълнителна заповед на губернатора.....	159
5.2.3. Президентска прокламация.....	159
5.2.4. Президентски меморандум.....	160
5.2.5. Президентска директива.....	160
5.3. Контрол и отмяна на делегирано законодателство от съдилищата и от Конгреса на САЩ.....	161
6. „Новата“ схема за разпределение на нормотворческите функции между парламента и правителството в Петата френска република, Португалия и Швеция.....	161
7. Испанският модел на делегирано законодателство – модерният вариант на традиционната схема за разпределение на нормотворческите функции между парламента и правителството.....	166
8. Българският модел на разпределение на нормотворческите функции между парламента и правителството.....	169

ГЛАВА II

УЧЕНИЕ ЗА КОМПЕТЕНЦИЯТА..... 175

§1. СЪЩНОСТ НА КОМПЕТЕНЦИЯТА.....	175
§2. ВРЪЗКИ И РАЗГРАНИЧЕНИЯ МЕЖДУ ФУНКЦИИ, ОБЕКТИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ И ПРАВОМОЩИЯ.....	193
§3. ФАКТОРИ, ПРИНЦИПИ, ИЗТОЧНИЦИ И СПОСОБИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КОМПЕТЕНЦИЯТА.....	217
§4. ПРАКТИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ДИНАМИКАТА НА КОМПЕТЕНЦИЯТА.....	228
§5. ПУБЛИЧНОПРАВНА ПРАКТИКА ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА СПОСОБИТЕ ЗА ПРЕРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КОМПЕТЕНЦИЯТА.....	236
§6. ФАКТОРИ ЗА НАРУШАВАНЕ НА КОМПЕТЕНЦИЯТА И ВИДОВЕ НАРУШЕНИЯ. ПРАВНИ СРЕДСТВА ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ НАРУШЕНИЯТА НА КОМПЕТЕНЦИЯТА.....	246
§7. РАЗГРАНИЧЕНИЕ НА КОМПЕТЕНЦИИТЕ МЕЖДУ ФЕДЕРАЦИЯТА И СУБЕКТИТЕ НА ФЕДЕРАЦИЯТА.....	252
§8. УЧРЕДИТЕЛНАТА ВЛАСТ КАТО ИЗТОЧНИК НА КОМПЕТЕНЦИИТЕ НА ОРГАНИТЕ НА УЧРЕДЕНИТЕ ВЛАСТИ.....	262

ГЛАВА III

ОСНОВНИ ПРАВОМОЩИЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ 279

§1. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ.....	279
1. Общотеоретични аспекти на законодателните правомощия, законодателната функция и законодателния процес.....	279
2. Теоретични концепции за връзката между факторите, въздействащи на законодателната дейност, и познавателните, оценъчните и волевите елементи от процеса по създаването на правните норми.....	302
3. Аспекти на връзката между фактите и правните норми. Дискурсната теория за законодателния процес.....	324
4. Законодателна инициатива.....	330
4.1. Теоретични аспекти на същността на законодателната инициатива.....	330
4.2. Сравнителноправни аспекти на конфигурацията на титулярите на правото на законодателна инициатива в Европа.....	336
4.2.1. Законодателна инициатива на изпълнителната власт и на държавния глава.....	336
4.2.2. Законодателна инициатива на законодателната власт.....	355
4.2.2.1. Титуляри на правото на законодателна инициатива в рамките на законодателната власт.....	355
4.2.2.2. Право на поправка.....	371
4.2.2.3. Законодателна инициатива на съдебната власт.....	377
4.2.4. „Индиректната“ законодателна инициатива на конституционните съдилища.....	378
4.2.5. Законодателна инициатива на гражданите (законодателна народна инициатива).....	381
4.2.6. Законодателна инициатива на субектите на федерацията и на автономни образувания.....	386
4.2.7. Законодателна инициатива на централната банка.....	387
4.3. Упражняването на правото на законодателна инициатива в сравнителноправен контекст и предложенията <i>de lege ferenda</i> за евентуални бъдещи промени в българския модел на законодателна инициатива.....	387
4.3.1. Процедурни правила на конституционно ниво.....	388
4.3.2. Процедурни правила на подконституционно ниво.....	394
4.3.2.1. По отношение на внасянето на законопроекти.....	394
4.3.2.2. По отношение на правото на поправка.....	396
4.3.2.3. По отношение на множественост на законодателните инициативи.....	398
4.4. Сравнителноправни изводи относно законодателната инициатива в Европа.....	400
5. Обсъждане.....	403
5.1. Теоретични и сравнителноправни аспекти на обсъждането на законопроектите.....	403
5.2. Българският модел за обсъждане на законопроектите.....	425
5.2.1. Предварително обсъждане на законопроекта в постоянните комисии на Народното събрание.....	428

5.2.2. Пленарно обсъждане на законопроекта на първо четене.....	434
5.2.3. Допълнително обсъждане на законопроекта във водещата постоянна комисия.....	440
5.2.4. Пленарно обсъждане на законопроекта на второ четене.....	441
6. Гласуване.....	442
6.1. Теоретични и сравнителноправни аспекти на гласуването.....	442
6.2. Българският модел относно правилата за присъствието на депутатите на пленарни заседания и на заседания на парламентарни комисии; санкции за отсъствие; механизми за осигуряване на присъствието на членове на парламента на заседанията; кворум и мнозинства на пленарни заседания; гласуване.....	455
7. Промулгация.....	463
7.1. Общотеоретични аспекти на промулгацията като заключителна фаза на законодателния процес.....	463
7.2. Сравнителноправни промулгационни модели. Предложения за евентуални бъдещи промени <i>de lege ferenda</i> в българския промулгационен модел.....	472
7.3. Проблеми на българския модел за промулгация и начини за преодоляването им.....	481
§2. ПРАВОМОЩИЯ ПО ОБРАЗУВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО.....	489
§3. КОНТРОЛНИ ПРАВОМОЩИЯ.....	504
ГЛАВА IV	
НЕОСНОВНИ ПРАВОМОЩИЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ.....	532
§1. КОНСТИТУТИВНИ ПРАВОМОЩИЯ.....	532
§2. ПРАВОМОЩИЯ, СВЪРЗАНИ С ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА.....	547
§3. ПРАВОМОЩИЯ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА.....	554
§4. ВЪТРЕШНООРГАНИЗАЦИОННИ ПРАВОМОЩИЯ.....	576
§5. ДРУГИ ПРАВОМОЩИЯ.....	585
1. Правомощия по осъществяване на функцията по политическо импулсиране на дейността на правителството.....	585
2. Правомощия по осъществяване на функцията по интегриране на политическите и социалните сили в обществото.....	587
3. Правомощия по осъществяване на функцията по стабилизиране на процеса по мирно регулиране на конфликтите между главните действащи лица в политическия живот.....	588
4. Правомощия по осъществяване на функцията по мобилизиране и изграждане на подкрепа за демократичните ценности и принципи сред широката общественост и за политиката на правителството.....	589
5. „Квазисъдебни“ правомощия.....	591
6. Правомощия по приемането на решения за провеждане на национални референдуми.....	594
6.1. Сравнителноправни и теоретични аспекти на участието на гражданите на изхода на законодателния процес.....	594

6.2. Българският модел на участието на гражданите на изхода на законодателния процес.....	598
7. Правомощия по насрочването на избори за президент.....	609
8. Правомощия по даването на амнистия.....	609
9. Правомощия по изслушването и приемането на доклади за дейността на определени органи.....	610

ГЛАВА V	
АКТОВЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ.....	611
§1. ЗАКОНИ.....	611
1. Същност на закона.....	611
2. Състояние и проблеми на настоящото българско законодателство.....	623
§2. ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ..	630
§3. РЕШЕНИЯ.....	633
§4. ДЕКЛАРАЦИИ И ОБРЪЩЕНИЯ.....	641
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	644
БИБЛИОГРАФИЯ.....	657